
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

229 (2021)

ISSN 1453-4436

Salvarea noastră și începutul ei

M. Apostol

Department of Theoretical Physics, Institute of Atomic Physics,

Magurele-Bucharest MG-6, POBox MG-35, Romania

email: apoma@theory.nipne.ro

Multi oameni se revolta în fata mortii. Ar vrea salvarea. Am vazut oameni care se revolta în fata sireturilor de la pantofi: sunt prea scurte, prea lungi, se indoiaie (ca prezervativul), nu stau tepene. Altii se revolta în fata ploii: iar dai cu apa, doamne? Mai potoleste-te! Lumea e plina de zapaciti. Dintre astia, intelectualii de baloane de sapun sunt cei mai amuzanti. Circul intelectual e feeric, si gratis.

Nu mi-e ca viata e scurta, ar fi zis Seneca, mi-e ca pierdem timpul cu ea. Acum, în fata lui Seneca, orice pizi-intelectual se infioara. A, Seneca! Adinc de tot, zic ei, cu ochii la cer. Nu bagă de seamă ca există multi oameni carora viata li se pare prea lungă; ca există altii care se bucura cu adevarat de viata. N-au habar de suferinta, nici de bucurie. Machiaveli se imbraca frumos cind citea. Pai da, cind intră în cocina porcului nu te speli înainte. I-am dus odata unuia Politica lui Aristotel, să-i arată un pasaj. În loc să-l citească, omul a început să mingiie cartea. O corabie a esuat o data pe malul unei insule salbatice. La plecare au uitat pe tarm o vioara. Bastinasii s-au întrebat la ce-o fi buna aceasta bucata stranie de lemn. După indelungi framintari, fiul cel mai mic al sefului de trib, care era și cel mai istet, a venit cu descoperirea: Evrica, a zis el! Am aflat. Acasă cutie de lemn este un instrument muzical. Cum asa?, l-a întrebat tribul. Simplu, zice tinarul, băti toba pe spatele ei. Intelectualii de carton și mucava bat toba pe spinarea lui Seneca și a lui Machiaveli.

E bine, zic acești intelectuali, să citesti, să inveti, să duci o viata de intelectual. Oamenii astia au ajuns să cunoască binele. N-au idee ca o carte este o suferință. Te poate pune pe ginduri pe care nu le poti dezlega, și suferi. Te poate alina precum o morfina, și ramii cu golul, după ce ai citit-o, și iar suferi. Oricum ai da-o, e-atât de bine, incit și foarte rau. Intelectualii pretuiesc cocteilul: amestecă Pitagora cu Demostene cu Einstein cu Platon cu sfântul Augustin cu Tilica, zguduie bine amestecul și-l sorb încet cu oftaturi chinezesti de placere. Dacă se întimplă și-un paf pe esapament, au atins nirvana.

Trebuie să fim atenți, disciplinati, simpli, deschisi, umili, tacuti, rabdatori, asceti; să nu fim curiosi, să nu cautăm gloria, vanul, zic acești intelectuali. De ce? întrebă omul. Căsa vrem noi, raspunde ei că adinca intelepciune. Unde-i ridicol, și tristete. Un trup tiner, bine hrănăit, care aleargă, sare, muncestă, vorbeste, cinta și tot ce și mai respingător în ochii intelectualilor. Viata? întrebă ei. Fără Platon, de neconceput! Intelectualii deplină viata, politica, economia, conflictele, razboaiele, banul; deplină lumea care a luat-o pe cai gresite. Ei ne arată calea dreaptă, adevarul unic și singurul adevarat. Ei se revolta împotriva noptii. De ce ai lasat Doamne noaptea pe lume? Ne intuneca privirea, nu mai putem să citi carte, ne insigurăza, ne iaumanitatea din noi. E buna noaptea, le raspunde Tilica, noaptea oamenilor le vine să facă amor. Amor? întrebă intelectualii. Ce-o fi asta? Parca am citit noi într-o carte despre asta. Nu e aia de care Kant zicea că e interesant, dar are miscări ridicolă? Ptiu, zic intelectuali, duca-se pe pustii, nu ne trebuie să ceva, nu facem

noi asta, noi citim carti. Bine, zice Tilica, dar uitati-vă la Afrodita, la Venus, la David. Nu va place ce vedeti? Intelectualii tac. În fata frumusetii, pîna să ei amutesc. Unde sunt toate teoriile lor în fata chipului Afroditei, în fata trupului lui David? Intelectualii nu simt, ei gindesc. Anume gindesc cum să facă pe destăptii, doar, doar ori fraieri prostii, să le dea în continuare sinecuri grase în posturile de profesori la universitate. Cam perversi, intelectualii nostri, cam micuti escroci. E buna carte, cînd aduce lefuri mari! E buna, dar să nu fie prea groasa!

Un intelectual fanfaron zice că în România comunista a fost el nesatisfacut, fiindca profesorii de la universități erau cam prosti, și cursurile insipide. Noroc că ar fi gasit el un bosorog care l-a indemnăt să citească, ceea ce i-ar fi facut mult bine. N-a bagat de seama că în România comunista aveam cea mai largă programă de matematică și fizică predată vreodata în scolile din România și din lume, că aveam profesori care stiau carte, nu că el care mingiile carteasă și exulta. E de bonton să renegi comunismul care ti-a dat scoala gratis. Așa te pui bine cu stăpinii americani care îți arunca cite-un os. Deh, viata de ciine și pe intelectualii astia, unde le-o fi demnitatea din cartile alea citite de ei. Pîna să ciinele are demnitatea lui. Nu mai spun că bosorogul era un fost comunista fanatic. Minciuna nu face casa buna cu logica, oare de ce?

Printul Mishkin era rasfatatul nobilimii. Doamnele de la curte se întreceau să-l poftească la dans, domnii se felicitau cînd îl aveau la masa de poker, era adulat, era frumos, chipes, tinar, sprinten, mirosea frumos. Pîna cînd printul să-a luat seama, nu i-a mai placut viața astă de sindrofi continue, de saloane, de muzica, fast, strălucire, îi să-a facut lehamite de astă vanități, și a hotărît să se facă pustnic. S-a retrăs într-o padure, să-a gasit o grota, să-a asternut paie și a început să vietuiască acolo, ca un sihastru, hrănindu-se cu radacini și filosofind la Platon și Aristotel. Totul mergea bine, devenise un intelectual care gindea, era fericit. Pîna într-o zi, cînd a simtit o piscătură în coaste. Apoi, alta, și alta, ba pe la coaste, ba prin partea de mai de jos, zi de zi, tot astă, tot mai des, tot mai multe piscături. Îl napadisera paduchii. Se freca printul nostru, se riciia, își rupea carne de pe el, dar paduchiosii, netrebnici și obraznici, nu se lasau. Se hraneau din plin din carne printului. Omul n-a mai suportat, să intr-o buna zi să lasă balta pustnicie, paiele și filosofii, să să intorsă în capitala imperială, să facă o baie străsnica, să imbracă frumos, să pomadează și să meargă la bal. Printul Mishkin revenise la viață.

De mult, de mult, într-o vară, în tineretea mea, m-am suparat pe seful meu, pe o problema de morală, de demnitate. Am fost atât de suparat, că voiam să parasesc serviciul. Am plecat de la locul de munca și m-am asezat într-un parc din apropiere. Luam acolo carti de la biblioteca, citeam, studiam. Seful trimitea școale, să vadă ce fac. Școalele raportau: citește! Ce face Ivan Ivanovici în Piața Rosie? Strigă să vina Stalin! Ma simteam mindru, neindupăcat, demn, aveam coloana verticală, colegii să felicită, foarte bine să facă, bravă, tine-te tare. Eram aproape un ero, să simteam bine, nimici nu mai erau ca mine. Azi astă, miine astă, tot în parc, tot cu cartile, pîna cînd a venit toamna, să înceapă să picure, să dea inghetul, să înceapă să-mi curgă nasul, să ma ia cu frig. Am răbată că am răbată, pîna cînd n-am mai putut. M-am intorsă rebegetă la seful, să măciui pe mine, să am facă compromisul. Bravo, mi-a zis seful, stiam că ești intelept. Am intrat la caldurică, să compromez cu tot.

Nu-i pisca purică pe intelectualii nostri? Nu se scarpina ei? Nu-i ia cu frig?